

Broj: 01-125-5385-1/20
Datum: 28.07.2020. god.

Saopštenje za javnost

Imajući u vidu interesovanje javnosti povodom mišljenja koje je Agencija donijela u odnosu na zahtjev NKT u cilju objavljivanja imena lica u samoizolaciji, Agencija za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama daje sljedeće saopštenje:

Agenciji za zaštitu ličnih podataka i slobodan pristup informacijama 21.03.2020. godine obratilo se Nacionalno koordinaciono tijelo za zarazne bolesti Zahtjevom kojim se traži mišljenje da li je u skladu sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti javno objavljivanje ličnog imena i mjesta boravka lica koja se nalaze u samoizolaciji, prema rješenju sanitarne inspekcije, a sve u cilju zaštite javnog zdravlja. U svom zahtjevu NKT ističe da ranije preduzete mjere informisanja i edukacije javnosti, kao i preporuke i naredbe, nisu dale pozitav efekat, te da su registrovane brojne pojave nepoštovanja propisane mjere samoizolacije.

Imajući sve to u vidu, odnosno činjenicu da **blaže mjere** nisu postizale cilj, a postupajući u skladu sa svojim zakonskim ovlaštenjima i nadležnostima, Savjet Agencije je bio mišljenja da zahtjev NKT-a nije u suprotnosti sa Zakonom o zaštiti podataka o ličnosti. Mišljenje je bilo utemeljeno na odredbama međunarodnog prava i domaćeg zakonodavstva. Prvenstveno na odredbama Evropske konvencije o ljudskim pravima koja, u članu 8, propisuje „da svako ima pravo na poštovanje svog privatnog i porodičnog života, doma i prepiske. Javna vlast se ne miješa u vršenje ovog prava, osim ako je takvo miješanje predviđeno zakonom i ako je to neophodna mjera u demokratskom društvu u interesu nacionalne bezbjednosti, javne bezbjednosti, ekonomske dobrobiti zemlje, sprječavanja nereda ili sprječavanja zločina, **zaštite zdravlja** i morala ili zaštite prava i sloboda drugih“.

Obrada ličnih podataka mora biti osmišljena tako da bude u službi čovječanstva. Pravo na zaštitu ličnih podataka nije apsolutno pravo, ono se mora razmatrati u vezi s njegovom funkcijom u društvu, te ga treba izbalansirati sa drugim osnovnim pravima u skladu s načelom proporcionalnosti. To je jedna i od osnovnih poruka Uredbe Evropskog parlamenta i Savjeta o zaštiti fizičkih lica u odnosu na obradu podataka o ličnosti i o slobodnom kretanju takvih podataka (Opšta uredba o zaštiti ličnih podataka - GDPR).

Aspekt koji se odnosi na privatnost pripada takozvanim kvalifikovanim pravima i ona se mogu i u redovnim i u vanrednim okolnostima ograničavati kada to nalažu opšti društveni interesi. Trebalo je naći pravu mjeru između onoga što je pravo na privatnost

i na drugoj strani značajno većeg prava na zdravlje i život. U cilju zaštite prava na zdravlje i život svakako treba ograničiti, ako je potrebno, neka druga prava.

U momentu donošenja mišljenja i to u veoma kratkom vremenskom roku, a zbog efikasnosti rada drugih državnih organa i institucija, potpuno smo bili svjesni da je očuvanje javnog zdravlja u Crnoj Gori prolazilo, a i danas prolazi, kroz težak ispit koji je uzrokovala epidemija virusa COVID-19, koji je WHO proglasila pandemijom. Borba protiv koronavirusa zahtijeva nesistemsku (*ad hoc*) obradu ličnih podataka od strane nadležnih službi koje imaju legitiman pravni osnov da u cilju zaštite javnog zdravlja, uz primjenu specifičnih mjera zaštite, prikupljaju i koriste lične podatke radi smanjenja rizika od oboljevanja. Taj legitimni pravni osnov je prepoznat i u našem Zakonu o zaštiti podataka o ličnosti. Članom 10 tačka 2 Zakona definisano je da se **obrada ličnih podataka vrši bez saglasnosti lica ako je to neophodno radi zaštite života i drugih vitalnih interesa** lica koje nije u mogućnosti da lično da saglasnost. Istim članom tačkom 4 definisano je da se obrada ličnih podataka **vrši bez saglasnosti lica ako je to neophodno radi obavljanja poslova od javnog interesa ili u vršenju javnih ovlašćenja** koja su u djelokrugu rada, odnosno nadležnosti rukovaoca zbirke ličnih podataka ili treće strane, odnosno korisnika ličnih podataka.

Ukazujemo u odnosu na primjedbe javnosti da je naše mišljenje, a potom i objavljivanje spiskova lica u samoizolaciji od strane NKT-a, uslijedilo nakon što mjere informisanja i edukacije javnosti, kao i preporuke i naredbe, nisu dale pozitav efekat, što je konstatovano u zahtjevu NKT-a.

Iz današnje perspektive vidimo da je, poslije sprovođenja ove mjere od strane NKT, ponašanje naših građana kojima je izrečena mjera samoizolacije bitno promijenjena u pozitivnom smislu, što je i jedan od razloga da smo ubrzo, već početkom juna, postali destinacija na kojoj nije bilo registrovanih oboljelih od COVID-19. Posebno treba istaći činjenicu da je spisak kojeg je NKT objavio sadržavao **samo imena i prezimena sa adresama lica kojima je određena mjera samoizolacije, a ne nikako drugi podaci, pogotovu podaci u odnosu na eventualno pozitivne osobe na koronavirus**, pa se ne može govoriti o obradi posebne kategorije ličnih podataka.

Napominjemo da smo posebno vodili računa o odredbama Konvencije 108 i 108+ za zaštitu lica u pogledu automatske obrade ličnih podataka, kao i dodatnih protokola uz ove konvencije koje je Crna Gora prihvatila. Takođe, Ministar unutrašnjih poslova u Vladi Crne Gore sa predsjedavajućim Odbora Konvencije 108 i Komesarom za zaštitu podataka pri Savjetu Evrope je potpisao Izjavu o postupanju službi i organa u susret i za suočavanje sa problemima koje nosi pandemija koronavirusa. Tom Izjavom koju je Crna Gora prihvatila, a koja je Agenciji dostavljena na upoznavanje, između ostalog propisuje se da:

- 1. zaštita podataka ni na koji način ne može biti prepreka spašavanju života i da primijenjeni principi uvijek omogućavaju uravnoteženi interes kada su u pitanju zdravlje i bezbjednost ljudi;**
- 2. upotreba prikupljenih podataka o lokacijama na kojima se okupljaju oni koji krše preporuke ili za označavanje kretanja osoba koje dolaze iz područja koja su ozbiljno pogođena COVIDom-19 ne bi bila spriječena zahtjevom u pogledu zaštite ličnih podataka;**

3. Konvencija 108+ priznaje potrebu da se dozvole neki izuzeci i ograničenja u ime konačnih i vitalnih interesa.

Sve naprijed izrečeno ukazuje da je mišljenje Savjeta Agencije i postupanje NKT-a u datom momentu dalo efekte u borbi protiv koronavirusa, i da ostaje pozitivan osjećaj ukoliko je ovakvom mjerom spriječena jedna infekcija ili mogući smrtni slučaj, dok nikakva šteta nije nanijeta drugim građanima.

**Savjet Agencije
Predsjednik, Sreten Radonjić**